

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj/juni 2023
Institution	Nordvestsjælland HF & VUC
Uddannelse	Hf2
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Charlotte Ingrid Aalborg
Hold	2h2123-b

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktion til faget - genrer og analyse
Titel 2	Retorik og argumentation
Titel 3	Oplysningstiden
Titel 4	Romantikken
Titel 5	Overgang fra en tilstand til en anden - myter, folkeviser og eventyr
Titel 6	Medier og kommunikation
Titel 7	Det moderne gennembrud
Titel 8	Krig og kærlighed i film og dokumentar
Titel 9	Realisme og modernisme i det 20. århundrede
Titel 10	Nyere tendenser i dansk litteratur
Titel 11	Skriftlighed I
Titel 12	Skriftlighed II

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Introduktion til faget - genrer og analyse
Indhold	<p>I Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk</i> (Systime, 4.udg.), s. 8-12; 20-28; 30; 33-35; 40-45; 54-65; 71-86; 102-108; 112-121; 123-124; 127-131; 134-143; 147-149.</p> <p>Birgitte Darger og Kasper Lezuik Hansen: <i>Begreb om dansk</i> (Dif. 2020), s. 117-121.</p> <p>”To scener med bøger”, s. 6-10 i Dan Ringgaard: <i>Tænkepauser om Litteratur</i> (2014).</p> <p>Kernestof: Jesper Wung-Sung: <i>De tre veninder</i> (2000). Thomas Korsgaard: <i>Elsker og elsker</i> (2019). Peter Adolphsen: <i>Madeleine eller Lille trist roman</i> (1996). H.C. Andersen: <i>Den lille pige med svovlstikkerne</i> (1848). Helle Helle: <i>En stol for lidt</i> (1996). Emil Aarestrup: <i>Angst</i> (1838). Knud Romer: <i>Den som blinker er bange for døden</i> (2006) eller Erlend Loe: <i>Doppler</i> (2004) (VÆRK)</p>
Omfang	Ca. 50 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>Indføring i de to hovedgenrer, fakta og fiktion, herunder begreberne fakta- og fiktionskontrakt/koder.</p> <p>Indføring i de litterære genrer samt en tekstanalyses grundlæggende elementer. Litterær analyse og fortolkning, værklæsning.</p> <p>Sproglig, stilistisk analyse, herunder sætningsanalyse, stil og tone, samtaleanalyse, semantiske felter, ordklasser.</p> <p>Digtanalyse, herunder rim og rytme, sproglige billeder og figurer.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Individuel og fælles læsning af tekster. Skiftevis tavleundervisning, klassedialog, gruppe-/pararbejde, kreative opgaver.</p> <p>Skriveøvelser parallelt med det mundtlige arbejde.</p> <p>Mundtlige fremlæggelser i grupper.</p>

[Retur til forside](#)

Titel 2	Retorik og argumentation
Indhold	<p>Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk</i> (Systime, 4.udg.), s. 150-167.</p> <p>Kernestof: Hendes Majestæt Dronningens nytårstale 2020. Mette Frederiksens nytårstale 1. januar 2021.</p>

	<p>J.R. Haagensen: <i>De er skabt til at være trælle</i> (1758). Uddrag af lægen Paul Iserts Guinea rejsebeskrivelse om hans syn på slaveriet i Dansk Vestindien.</p> <p>Bushs tale til nationen 11. september 2011. Jens Stoltenbergs tale ved mindeceremoni efter massakren på Utøya 22. juli 2011.</p> <p>Sofie Lindes tale ved Zulu Comedy Galla 2020. Støttebrev til Sofie Linde: https://www.dr.dk/nyheder/indland/701-mediekvinder-stoetter-sofie-linde-laes-hele-brevet-her. Inger Støjberg: Sexisme-debat har taget overhånd (dr.dk, 21. september 2020).</p>
Omfang	Ca. 30 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>Retorisk analyse: talegenrer, Ciceros pentagram, disposition og appelformer. Argumentationsanalyse: Toulmins argumentationsmodel, argumenttyper og argumentkneb. Forberedelse til historieopgaven.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Skiftevis klasseundervisning, par- og gruppearbejde. Kreativ skrivning og mundtlig fremlæggelse.</p>

[Retur til forside](#)

Titel 3	Oplysningstiden
Indhold	<p>Barbara Kjær-Hansen og Tinne Serup Bertelsen: <i>Litteraturhistorien - på langs og på tværs</i> (Systeme, 2014-16), s. 73-76; 81-84; 89-90; 270-277.</p> <p><i>Historien om Danmark - enevælde og oplysningstid</i> (DR-program, 59:26 min)</p> <p>Kernestof: Ludvig Holberg: uddrag af <i>Erasmus Montanus</i> (1723), 2. akt, scene 2 og 3. Ludvig Holberg: <i>Epistel 395 – Kun censur for umodne personer</i> (1749) Ludvig Holberg: <i>Epistel 303 – Fanatikere</i> (1749) Jens Rebensdorff: <i>Farligt at lege med slanger</i> (interview med Kristian von Hornsleth i Berlingske, 9. januar 2015)</p> <p>Peter Andreas Heiberg: <i>Ordener hænger man på idioter</i> (1790).</p>
Omfang	Ca. 18 lektioner

Særlige fokus-punkter	Historisk læsning. litteraturanalyse, fortolkning og perspektivering, argumentationsanalyse. At opnå et litteraturhistorisk og idéhistorisk overblik over perioden samt at kunne se forbindelser til nutidens samfund.
Væsentligste arbejdsformer	Skiftevis klasseundervisning, par- og gruppearbejde.

[Retur til forside](#)

Titel 4	Romantikken
Indhold	<p>Barbara Kjær-Hansen og Tinne Serup Bertelsen: <i>Litteraturhistorien - på langs og på tværs</i> (Systime, 2014-16), s. 91-92;</p> <p>Øgendahl og de store forfattere: H.C. Andersen</p> <p><i>1800-tallet på vrangen 2, 3 og 4.</i></p> <p><i>Ak, hvor forandret" – St. St. Blichers noveller</i>, s. 90-91 i <i>Brug Litteraturhistorien</i> af Mimi Sørensen og Mads Rangvid (Systime, Dlf. 2014).</p> <p><u>Kernestof:</u> Schack Staffeldt: <i>Indvielsen</i> (1802) Adam Oehlenschläger: <i>Morgenvandring</i> (1805) H.C. Andersen: <i>Klokken</i> (1845) Adam Oehlenschläger: <i>Der er et yndigt land</i> (1819) Grundtvig: <i>Danmarks trøst</i> (1820)</p> <p>Dan Turéll: <i>Der er så dejligt ude på landet</i> (1984). Per Højholt: <i>Gittes monolog om naturen</i> (1984). P.C. Skovgaard: <i>Bøgeskov i maj</i> (1857) - olie på lærred. Poul Anker Bech: <i>Skovtur</i> (2008) - olie på lærred.</p> <p>H.C. Andersen: <i>Hyrindinden og Skorstensfejeren</i> (1845) Emil Aarestrup: <i>Angst</i> (1838) Michael Ancher: <i>Redningsbåden køres gennem klitterne</i> (maleri, 1883) St. Blicher: <i>Marie. En erindring fra havet</i> (1836)</p>
Omfang	Ca. 25 lektioner
Særlige fokus-punkter	Tematisk, historisk læsning. litteraturanalyse, fortolkning og perspektivering. At opnå kendskab til en række vigtige forfatterskikkelser samt at kunne se forbindelser til nutidens samfund.

Væsentligste arbejdsformer	Skiftevis klasseundervisning, gruppearbejde og pararbejde.
----------------------------	--

[Retur til forside](#)

Titel 5	Overgang fra en tilstand til en anden - myter, folkeviser og eventyr
Indhold	<p>Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk</i> (Systeme), s. 249-262.</p> <p>”Om myten” i Faglige forbindelser s. 78-79.</p> <p>”Intertekstualitet” i Mads Rangvid og Mimi Sørensen: <i>Perspektiver i dansk</i> (Dlf., 2018), s. 70.</p> <p>Om folkeviser: https://dansksiderne.dk/index.php?id=3443.</p> <p>Kernestof:</p> <p>Syndefaldsmyten (1. Mosebog).</p> <p>Kellogg’s All-bran Fruit’n Fibre: Eve (reklame, 2008).</p> <p>Folkeviser: Lindormen</p> <p>Folkeeventyr: De tre gaver</p> <p><i>Transit</i> (kortfilm 2015) (VÆRK)</p>
Omfang	Ca. 6 lektioner
Særlige fokus-punkter	Tematisk læsning med fokus på overgange og intertekstualitet.
Væsentligste arbejdsformer	Skiftevis klasseundervisning, gruppearbejde og pararbejde.

[Retur til forside](#)

Titel 6	Medier og kommunikation
Indhold	<p>Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk</i> (Systeme), s. 168-175; 179-182; 198-208; 254-262.</p> <p>Mads Rangvid og Mimi Sørensen: <i>Perspektiver i dansk</i> (iBog, Dlf., 2023):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hensigtsmæssig kommunikation på de sociale medier • På de sociale mediers scene • At tabe og genvinde sin identitet • Fra vinkling til fake news <p>Kernestof:</p> <p>Kampagnefilmen <i>Uploadet</i> lavet af Medierådet for Børn og Unge (2017): https://www.youtube.com/watch?v=eGl0-v7Wmms (1:47 min.).</p>

	<p>"Profilbilleder", uddrag fra Anonym: <i>Den lyserøde elefants guide til de sociale medier</i> (2016).</p> <p>Line Hoeck: <i>Skam dig, Emma</i> (dokumentar 2015) VÆRK</p> <p>Emma Holtens video: <i>Someone stole naked pictures of me – this is what I did about it</i> (2015).</p> <p><i>Er private nøgenbilleder altid private?</i> Debat mellem Sørine Gotfredsen, præst og debattør, og Emma Holten, sendt i 2015 på DR2.</p> <p>Betina Garcia: <i>Pernille er hjemløs: "Det er flovt at blive set i bybilledet. Det er derfor så mange af os drikker"</i> (dr.dk, 23. februar 2020).</p> <p>Puk Sabber: <i>De findes faktisk - de fattige</i> (Klumme, Ekstra Bladet, 25. november 2013).</p> <p>Tove Ditlevsen: kort uddrag af <i>Barndommens gade</i> (1943).</p> <p><i>Brand raserede Sønderborgs næstældste bygninger</i> (nyhed, Ritzau/Jyske Vestkysten 3. februar 2020)</p> <p>Herman Bang: "Branden" (reportage, 1884).</p> <p>Nyhedsindslag : "Historien om et slankemiddel" (DR Nyhederne. DR1, 24. marts 2015) + "Danfoss årsregnskab" (DR Nyhederne. DR1, 25. marts 2015) - begge fra <i>Den iscenesatte virkelighed</i> af Horsbøl og Meldgaard Harboe (iBog System 2022).</p> <p>" Flygtning sparker gravid" (Facebookopslag, sep. 2015).</p> <p>"Føtex og Ikea beskyldes for at afskaffe julen af hensyn til islam" (nyhed, tv2.dk, 16. nov. 2019).</p> <p>Cheanne Niensens tale ved DF's årsmøde i 2016.</p> <p>CHOOSE LIFE (biografreklame 2013): https://www.youtube.com/watch?v=4je3WVCWrO4</p> <p>DR podcast: <i>Genstart: Mere fri abort</i> (17. aug. 2022, 25 min.)</p>
Omfang	Ca. 50 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>Tematisk læsning, analyse og fortolkning.</p> <p>Opnå viden om sproghandlinger og facework i tekster og på sociale medier samt begreberne frontstage/backstage, undertekst og personlig branding.</p> <p>Nyhedsformidling, avisgenrer samt dokumentargenren. Indføring i genrerne med fokus på analyse og virkemidler. Kendskab til dagens mediebillede.</p> <p>Fokus på brugen af fakta- og fiktionskoder i dokumentarfilm og faktuelle nyheder.</p> <p>Byvandring på Vesterbro med Martin fra Gadens stemmer.</p> <p>Omvisning på Arbejdermuseet.</p> <p>Viden om diskursanalyse, reklame- og kommunikationsanalyse.</p>

Væsentligste arbejdsformer	Skiftevis tavleundervisning, klassedialog, gruppearbejde og kreative film- og skriveopgaver.
----------------------------	--

[Retur til forside](#)

Titel 7	Det moderne gennembrud
Indhold	<p>Barbara Kjær-Hansen og Tinne Serup Bertelsen: <i>Litteraturhistorien - på langs og på tværs</i> (Systime, 2014-16), s. 116-119; 120-124;</p> <p>Øgendahl og de store forfattere: Henrik Pontoppidan + Herman Bang.</p> <p>Kernestof:</p> <p>Georg Brandes: af <i>Indledningsforelæsning til Hovedstrømninger af det 19de Aarhundredes Litteratur</i> (3. nov. 1871).</p> <p>Henrik Pontoppidan: uddrag <i>Lykke-Per</i> (1898-1904).</p> <p>Henrik Pontoppidan: <i>Ane-Mette</i> (1887).</p> <p>Amalie Skram: uddrag <i>Constance Ring</i> (1885).</p> <p>Victoria Benedictsson: <i>Sorg</i> (1884).</p> <p>Henrik Ibsens <i>Et dukkehjem</i> (1879) - set som tv-drama fra 1974 med Ghita Nørby i rollen som Nora og Preben Neergaard, Hanne Borchsenius og Ove Sprogøe i de øvrige roller (1 t, 48 min). (VÆRK)</p> <p>Herman Bang: <i>"Impressionisme" - En lille replik</i> (1890).</p> <p>Herman Bang: <i>Foran alteret</i> (1880).</p> <p>Billedanalyse:</p> <p>J.Th. Lundbye: <i>Efterårslandskab. Hankehøj ved Vallekilde</i> (1847).</p> <p>H. A. Brendekilde: <i>Udslidt</i> (1889).</p>
Omfang	Ca. 35 lektioner
Særlige fokus-punkter	Indføring i perioden og dens genrer, ismer, temaer (de tre K'er), skrivestil og sprog.
Væsentligste arbejdsformer	Individuel og fælles læsning af tekster. Skiftevis klasseundervisning, klassedialog, gruppe-/pararbejde, kreative opgaver.

[Retur til forside](#)

Titel 8	Krig og kærlighed i film og dokumentar
Indhold	<p>Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk</i> (Systime), s. 325-332</p> <p>Kernestof:</p>

	<p><i>Strangers</i> (kortfilm 2003, 7:12 min.)</p> <p><i>Der er en yndig mand</i> (kortfilm 2002, 30 min.)</p> <p>Trailer: <i>Armadillo</i> (dokumentar 2010)</p> <p>Trailer: <i>Krigen</i> (spillefilm 2015)</p> <p>Anslag: 110 % Greve - en film fra virkeligheden (dokumentar 2004)</p> <p><i>Flugt</i> (dokumentar 2021, 89 min) (VÆRK)</p>
Omfang	Ca. 20 lektioner
Særlige fokus-punkter	Tematisk forløb med fokus på genre, dramaturgi og filmiske virkemidler.
Væsentligste arbejdsformer	Skiftevis klasseundervisning, klassedialog, gruppearbejde, pararbejde og fremlæggelser.

[Retur til forside](#)

Titel 9	Realisme og modernisme i det 20. århundrede
Indhold	<p>Barbara Kjær-Hansen og Tinne Serup Bertelsen: <i>Litteraturhistorien - på langs og på tværs</i> (Systeme, 2014-16), s. 138-141; 147-151; 156-166; 168-169; 173-178; 181-183; 258-260;</p> <p>I Mads Rangvid og Mimi Sørensen: <i>Brug Litteraturhistorien</i> (iBog Systeme):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbejderne vinder frem • Efterkrigstiden: eftertanke og eksistentialisme • 1960'ernes velstand • Faktabokse: Konfrontationsmodernisme; Nyrealisme; Fremmedgørelse • Velfærdskrise - 1970'erne og 80'erne <p>Kernestof:</p> <p><i>Pelle Erobreren</i> (spillefilm 1987, 2t 37 min.)</p> <p>Martin Andersen Nexø: uddrag af tale i <i>Pelle Erobreren - Den store kamp</i> (1909)</p> <p>Suspekt: <i>Proletar (Hvor jeg står)</i> (2007)</p> <p>Johannes V. Jensen: <i>Arbejderen</i> (1906)</p> <p>Broby-Johansen: <i>BORDELPIGE DRÆBER UFØDT</i> (1922)</p> <p>Tom Kristensen: <i>Nat i Berlin</i> (1921)</p> <p>Martin A. Hansen: <i>Roden</i> (1961)</p> <p><i>Babettes gæstebud</i> (spillefilm 1987, 99 min.).</p> <p>Karen Blixen: uddrag af <i>Babettes gæstebud</i> (1958)</p> <p>Klaus Rifbjerg: <i>Det er blevet os pålagt</i> (1963)</p> <p>Peter Seeberg: <i>Patienten</i> (1962)</p> <p>Vita Andersen: <i>Fredag, lørdag, søndag</i> (1977)</p>

	Michael Strunge: <i>SKRÅT OP</i> (1980) og <i>Det kommende</i> (1978) Helle Helle: <i>Film</i> (1996)
Omfang	Ca. 40 lektioner
Særlige fokus-punkter	Indføring i de to stilretninger: modernisme og realisme. Tilegne overblik over litteraturens udvikling samt de læste typer af realisme og modernisme, der afløser hinanden op gennem 1900-tallet. Litteraturanalyse, fortolkning og perspektivering.
Væsentligste arbejdsformer	Individuel og fælles læsning af tekster. Rollelæsning. Skiftevis klasseundervisning, klassedialog, gruppe-/pararbejde, kreative opgaver

[Retur til forside](#)

Titel 10	Nyere tendenser i dansk litteratur
Indhold	I Bertelsen m.fl.: <i>Litteraturhistorien - på langs og på tværs</i> (Systeme), s. 181-183; 191-192; 197-200; 211-212. Kernestof: Yahya Hassan: <i>Digte</i> (2013) (VÆRK) Yahya - <i>Den fødte digter</i> (dokumentar 2021) Leonora Christina Skov: uddrag af <i>Den der lever stille</i> (2018) Glenn Bech: uddrag af <i>Farskibet</i> (2021. s. 69-79). <i>Druk</i> (spillefilm 2020, 1t 55 min.)
Omfang	Ca. 20 lektioner
Særlige fokus-punkter	At læse og arbejde med nyere dansk litteratur med fokus på genre og kontekst. Selvbiografisk lyrik og prosa. Komparativ analyse. Repetition - fokus på mundtlig eksamen.
Væsentligste arbejdsformer	Individuel og fælles læsning af tekster. Skiftevis klasseundervisning, klassedialog, gruppearbejde og pararbejde, fremlæggelser.

[Retur til forside](#)

Titel 11	Skriftlighed I
Indhold	I forløbene skriftligt arbejde I + II indgår teori fra Annette Nielsen et al: <i>Skriveøvelser til dansk</i> (Systeme, 2016), s. 31-56.

	<p>Claus Petersen og Line V. Frederiksen: <i>Styr på sproget</i> (Systime, iBog), interaktive øvelser til sætningsanalyse og efter behov.</p> <p>I forløbet Skriftlighed I er der arbejdet med skriftlighed og grammatik via en blanding af kreative opgaver i undervisningen og mindre skriftlige afleveringer, bl.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omskrivning af tekst til anden genre • Præsentation og resumé • At skrive en redegørelse • Personkarakteristik - brug af citater • Filmanalyse: En verden af plastik • Tale • Anmeldelse <p>Opgaverne er løst sideløbende med og i undervisningen og har således også fungeret som repetition/træning af stof, der er arbejdet med undervejs.</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid: fordybelsestid + 10-15 lektioner til grammatiske øvelser, introduktion til opgaver, forarbejde og feedbackaktiviteter i undervisningen.
Særlige fokus-punkter	<p>Stilladsering af opgaveskrivning.</p> <p>Skriftlig udarbejdelse af præsentation, resume, redegørelse, brug af citater m.m.</p> <p>Arbejde med typiske fejltyper i afleveringer, herunder grammatisk korrekthed, retskrivning og tegnsætning.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Individuelle skriveopgaver.</p> <p>Procesorienteret skrivning.</p> <p>Forskellige feedbackaktiviteter.</p>

[Retur til forside](#)

Titel 12	Skriftlighed II
Indhold	<p>Træning af eksamensgenrerne</p> <p>Skriftlige afleveringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Børnelitteraturens grænser - analyse af to debatindlæg. • Fremstillinger af Danmark og danskhed - analyse og fortolkning af Oehlenschläger: <i>Fædrelands-sang</i>. Perspektivering til Grundvig: <i>Danmarks Trøst</i>. • Får man dårligt selvværd af sociale medier? - Analyse af debatindlæg <i>I år fik mit gymnasie en onlinekalender med kønne piger og sjofle kommentarer</i>. Perspektivering til 4. bølge feminisme: Nikita Klæstrup om sin Instagram-profil (https://www.youtube.com/watch?v=hG_47AkBnI8).

	<ul style="list-style-type: none"> • Fri abort eller ej? - Analyse af Ketty Dahl: <i>Samfundsetikken udhules. Abort er blot et behageligt alternativt ord for drab</i> (www.etik.dk, 28. maj 2013), kampagnefilmen CHOOSE LIFE (2013) samt DR-programmet Ellen-imellem: Skal Danmark have fri abort (2022). • Samfundskritisk litteratur - Analyse og fortolkning af Pontoppidans novelle <i>Naadsensbrød</i>. • Dokumentarens sandhedsværdi? - Analyse af starten af dokumentaren <i>Generation krig – en personlig mission</i> (TV2, 2013). • Terminsprøve - valgfri opgave (eksamenshæfte Dansk A, juni 2022) <p>Opgavernes temaer har afsæt i undervisningsforløb og har således også fungeret som repetition/træning af stof, der er arbejdet med i forløbene.</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid: fordybelsestid + 10-15 lektioner til introduktion, forarbejde og feedbackaktiviteter i undervisningen.
Særlige fokuspunkter	<p>Fokus på de skriftlige eksamensgenrer: analyserende og debatterende artikel. Information, gode råd og tips om den skriftlige eksamen.</p> <p>Arbejde med tekstens indhold og sprog:</p> <ul style="list-style-type: none"> • forståelse af krav til forskellige opgavegenrer • indledning og afslutning • ”den røde tråd” • indre tekstsammenhæng • ordforråd, danskfagligt sprog og formuleringer
Væsentligste arbejdsformer	Individuelle skriveopgaver med læreroplæg før skriveproces, mulighed for hjælp undervejs i skriveprocessen og individuel skriftlig feedback efter aflevering.